

Πρόλογος

Η ιστορία της Κύπρου, με εστίαση στην οθωμανική περίοδο, αποτελεί μια ιδιαίτερα σημαντική ενότητα στις ερευνητικές μου δραστηριότητες τα τελευταία χρόνια. Ο δύσκολος και γεμάτος ερευνητικές προκλήσεις 19ος αιώνας της οθωμανικής ιστορίας συνεχίζει να είναι στο επίκεντρο κάθε ερευνητικής προσπάθειας, για την κατανόηση της πολυπλοκότητας του οθωμανικού κράτους. Αυτός ο δύσκολος αιώνας καθίσταται δυσκολότερος όταν η έρευνα αφορά την Κύπρο. Η ιστορία του κυπριακού χώρου εντάσσεται στο πλαίσιο της οθωμανικής ιστορίας, καθώς το νησί αποτελούσε κομμάτι της, τουλάχιστον στο μεγαλύτερο μέρος του αιώνα.

Στο παρόν βιβλίο επιχειρούνται η εξέταση, η ανάλυση και η ερμηνεία της πραγματικότητας που διαμόρφωναν κάθε φορά οι εξεγέρσεις στην Κύπρο κατά το πρώτο μισό του 19ου αιώνα. Στόχος εδώ δεν είναι να δοθεί απάντηση σε όλα τα ερωτήματα, αλλά κάτι περισσότερο, να θεθούν νέα ερωτήματα σε σχέση με τις εξεγέρσεις και να κατανοηθεί το πλαίσιο στο οποίο αυτές αποτελούσαν, στην ουσία, ένα ευρύ πεδίο διαπραγμάτευσης. Στη διαπραγμάτευση αυτή είχαν εμπλακεί η αυτοκρατορική διοίκηση στην Κωνσταντινούπολη, μουσουλμάνοι και ορθόδοξοι τοπικοί φορείς εξουσίας του σουλτάνου στο νησί, πρόξενοι ευρωπαϊκών κρατών και, τέλος, ο κυπριακός πληθυσμός, ορθόδοξοι και μουσουλμάνοι.

Το βιβλίο αυτό στηρίζεται, λοιπόν, στην έρευνα των τελευταίων

ετών σε σχέση με το πρώτο μισό του 19ου αιώνα στην Κύπρο και, κυρίως, στη μελέτη των εξεγέρσεων που ξέσπασαν τη συγκεκριμένη περίοδο. Η εργασία πραγματοποιήθηκε στο πλαίσιο της ερευνητικής μου δραστηριότητας στο Τμήμα Τουρκικών και Μεσανατολικών Σπουδών του Πανεπιστημίου Κύπρου. Δεν θα μπορούσα να ολοκληρώσω τη συλλογή, ανάλυση και επεξεργασία του αρχαιολογικού υλικού χωρίς τις δυνατότητες που προσφέρει το Πανεπιστήμιο Κύπρου στο ακαδημαϊκό προσωπικό του σε αυτό τον τομέα. Γι' αυτόν το λόγο, είμαι ευγνώμων. Η βιβλιοθήκη του Πανεπιστημίου Κύπρου, ιδιαίτερα η τουρκολογική συλλογή της, αποτελεί, ένα σημαντικό αποθετήριο γνώσης για την οθωμανική ιστορία και, ειδικότερα, για την ιστορία της Κύπρου. Ευχαριστίες λοιπόν οφείλω και στο προσωπικό της βιβλιοθήκης, το οποίο εξυπηρετεί με μεγάλη προθυμία ακαδημαϊκούς και ερευνητές.

Ταυτόχρονα, η πανεπιστημιακή διδασκαλία και οι συζητήσεις με τις φοιτήτριες και τους φοιτητές του Τμήματος Τουρκικών και Μεσανατολικών Σπουδών πρόσφεραν τις ιδανικές συνθήκες για συνεχή διαμόρφωση των ερευνητικών ερωτημάτων και αέναη ανάλυση του υλικού. Η ζωντάνια και ο ενθουσιασμός τους, αλλά και το ενδιαφέρον τους σε θέματα οθωμανικής ιστορίας μου πρόσφεραν το καλύτερο κίνητρο για να πραγματοποιήσω τη σχετική έρευνα. Γι' αυτόν το λόγο, τους οφείλω πολλές ευχαριστίες. Τέλος, τις περισσότερες ευχαριστίες οφείλω στους γονείς μου, που φρόντισαν, με τη στάση ζωής τους, να με κάνουν να αγαπήσω την ιστορία και να ενδιαφερθώ για την ερμηνεία του παρελθόντος, ενώ μου έδωσαν όλα τα εφόδια για να μπορώ να κατανοώ το παρόν.

Μιχάλης Ν. Μιχαήλ
Λευκωσία, 2015